

Eminentissimi Ac Reverendissimi Domini, D. Joannis Baptistæ, Cardinalis De Luca, Theatrum Veritatis Et Justitiæ, Sive Decisivi Discursus

Ad Veritatem Editi In Forensibus Controversiis, Canonicis & Civilibus, in quibus in Urbe Advocatus, pro una partium scripsit, vel Consultus respondit ; Cum Indicibus Argumentorum, Causarum ac Rerum luculentissimis. Opus Tam Judicibus, Quam Causarum Patronis, atque omnibus in utroque Foro ...

De Fideicommissis, Primogenitvris, Et Majoratibvs

Luca, Giovanni Battista de

Coloniae Agrippinae, 1690

Disc. LXXVI. Romana fideicommissi de Cinciis. Positis in conditione filiis, ac nepotibus per alternativam, vel etiam copulativam, An censeantur omnes ex Statuto Urbis vocati per fideicommissariam, ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74060](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74060)

competeret Perintia impugnata per Camillum venientem ex persona propria tanquam in conditione positum, & successivè ex Statuto Urbis 42. vocatum, Hinc initio compromisso in me, & alterum Advocatum, Collega credebatur casum esse planum pro Perintia ex auctoritate Rota in Rom. fideicommissi 27. Maji 1642. coram Ghislerio impressa decis. 84. par. 9. recent. ubi punctualiter deciditur dictum Statutum disponens filios in conditione positos censeri vocatos, non suffragari nepotibus ex filio prædefuncto, ex regula, quod appellatione filiorum non veniant nepotes ex deductis dec. 507. & 667. par. 2. recent. cum quibus absque ulteriori discussione vel ratiocinio dicta decisio pertransit.

Quamvis autem profiterer apud me maximam esse Rotæ auctoritatem, ita ut ob ejus reverentiam vix auderem solus contra ejus resolutiones de directo judicare, Non tamen induci potui ad acquiescendum dictæ decisioni, in ejus obsequium intellectum captivando, unde propterea Collegæ insinuavi quod nisi ipse, qui maximus erat Jurisconsultus, alia insinuaret fundamenta, intellectum captivanti, abstinuissem potius à judicando, cum dicta decisio non satisfaceret.

Quæstio enim agitata in allegatis decisionibus 507. & 667. par. 2. recent. procedit in vocatione dispositiva, de qua supra disc. 70. & seqq. Nos autem versabamur in vocatione conditionali longè diversa à præcedenti, cum in ea, cessantibus conjecturis, regula sit ut sub nomine filiorum non veniant nepotes, in ista verò est totum oppositum, quia receptissimum est nepotes & quoscunque alios descendentes venire juxta theor. Bart. in l. liberorum n. 18. ff. de verb. signif. quam cæteri communiter sequuntur, de quibus Fusar. q. 413. n. 3. cum sequen. Cucin. dec. 467. dec. 243. n. 4. p. 2. divers. Rom. success. 27. Maji 1647. Bichio, & in aliis quotidie; Si ergo nepotes deficere faciunt conditionem, atque preferuntur substituto, erga quem testator dilectionem ostendit, ita pari ratione venire debent sub Statuto inducente illorum vocationem, cum eadem militet ratio, cujus identitas attendenda est, quia non agitur de Statuto omninò exorbitanti à jure claro ejusque correctorio, sed potius de canonizante unam licet minus communem opinionem in juris articulo dubio, quo casu dici non potest contra jus.

Conferre quoque dicebam in idem ea, quæ ex Theaur. jun. & Merlino, & aliis firmantur in Urbevet. fideic. 15. Junii 1661. coram Alberгато, & de qua sub tit. de dot. dis. 106. ut scilicet statutum disponens matrem de suis bonis disponere non posse, nisi inter filios, procedat etiam favore nepotum, qui ex filiis prædefunctis essent superstitites, præsertim quia eadem Rota sæpius firmavit (ita ut hodie sit propositio plana) quod si testator in conditione posuerit nepotes, vel posteriores descendentes, sive universam lineam, omnes isti ex eadem statutaria dispositione censentur vocati, ut decis. 424. n. 1. par. 2. recent. dec. 479. num. 2. par. 5. Romana seu Sabinen. fideic. 22. Maji 1656. coram Dinozetto inter suas dec. 984. & in aliis, unde liquet ab eodem Statuto non considerari aliquam differentiam inter unum descendendum gradum & alterum; Et ex his mea sententia erat, non quidem positivè arbitrandi contrarium in Tribunalis reverentiam, sed remittendi concorditer puncti determinationem eidem Rotæ, cujus laudabilis stylus est benignè audiendi oppositiones, atque agnita veritate de facili recedendi ab ejus resolutionibus, quoties eas esse in subsistentes

ostendatur, Sed ob subsequantam Collegæ mortem aliud in causa actum non fuit, neque innotescit, an aliàs idem articulus fuerit in Rota disputatus.

ROMANA FIDEICOMMISSI DE CINCIIS.

PRO

MATTHÆIO & TORRES

CVM

HÆRÈDIBUS MARIJ CINCIJ

Discursus ad veritatem.

Positis in conditione filiis, ac nepotibus per alternativam, vel etiam copulativam, An censentur omnes ex Statuto Urbis vocati per fideicommissariam, vel potius per solam vulgarem.

SUMMARIVM.

- 1 Acti series.
- 2 Omnes persona in conditione posita censentur à Statuto vocata, etiamsi universa linea sit posita in conditione.
- 3 Vocatio filiorum, nepotum & descendendum censetur per vulgarem.
- 4 Filii in conditione positi ex Statuto censentur vocati vocatione activa non autem passiva.
- 5 Item censentur vocati ad solam portionem parentis, unde isto non succedente vocationem non habent.

DISC. LXXVI.

Valerius Cincius instituto Ludovico filio, eo sine filiis, vel nepotibus legitimis decedente, substituit Clitiam filiam, ea sub lege, ut ejus vir familiam assumeret, & in istius defectum vocavit Melchiorum & Philippum transversales, unde cum ex Ludovico fuissent superstitites quinque filii masculi & duæ feminae, sequuta omnium masculorum morte sine filiis, cum ex duabus feminis pariter mortuis fuissent superstitites Baro Josephus Matthæus, & N. Torres Archiepiscopus Salernitanus, isti præterdere ceperunt ad eorum favorem apertum esse fideicommissum in bonis dicti Valerij testatoris per Marium ultimum ex masculis defunctum in remotiorem agnatum de eadem familia titulo institutionis translatis, sed experientes prudenter ante litis susceptionem plurium Advocatorum consilium de stylo insimul congregatorum; In eo congressu, ego qui tanquam junior, post enarratum à causa Patrono factum, eram primus in votando, dicebam non levem contra requirentes ibidem præfentes ac audientes habere difficultatem.

Licet

LUCA
ve
mentis
cat
VI
9

Licet enim receptum sit, omnes personas in conditione positas ex statuto Urbis censei vocatas, ita ut etiam si univ[er]sa linea vel descendencia in conditione posita legatur, illa tota vocata censeatur, ut *decis. 479. num. 2. par. 5. recen.* & melius in *Romana seu Sabina. fideicommissi 22. Maji 1656. coram Dumozetto inter suas des. 984. & disc. preced.* ita ut hodie sit propositio recepta, & in qua totum erat fundamentum ipsorum principalium aliquam peritiam habentium, ac etiam causa Patroni, qui praetensionem promovebat, Nihilominus difficultas erat quod hujusmodi tacita seu praesumpta vocatio à statuto inducta non poterat plus operari quam expressa, cum nunquam fictio superare valeat veritatem;

3 Er tamen etiam in casu vocationis expressa, quia nempe testator dicat vocare filiorum filios, nepotes, & descendentes, recepta pariter propositio est, omnes censei vocatos, sed per vulgarem, non autem per fideicommissariam juxta *decis. 207. Gregorii, Cavaler. decis. 496. & in aliis* frequenter, etiam si vocatio praedictorum esset per copulam, fortius verò in praesenti, dum facta erat per alternativam, cujus natura est unum ex copulatis verificari.

Duplici etiam recepta conclusione obstante,

4 Una nempe quod filii in conditione positi censeantur vocati sola vocatione activa non autem passiva, quia vocati non censeantur gravati *decis. 249. & 272. par. 6 rec. Romana fideicommissi de Mutis 30. Januarii 1654. Cerro, & sepissime*, Et altera, quod filii in conditione positi censeantur vocati ad portionem proprii parentis, cui positi sunt in conditione, non autem ad portionem patris, nisi isto defuncto, totum effectum esset unica portio penes parentem, ut infra in *Romana fideicommissi de Capogallis, & in aliis, de quibus in discursu proxime seqq.* Ideoque cum praefati essent filii filiarum, quae ex statuto recepta dote nullam habuerunt successionis causam, nullaque datur in eis portio, ad quam filii dici possent vocati, neque urgerent efficaces conjecturae, ex quibus ob contrariam testatoris voluntatem praetendi posset dictarum conclusionum limitatio; Hinc proinde dicebam non posse cum probabilitate litis assumptionem consuli; Atque in eandem sententiam devenerunt ceteri Advocati, unde principales acquieverunt, non obstantibus consultis in contrarium per utrumque patrem & filium de *Atrogradis*, ut de hujusmodi responsis liquet inter controversias *Atrograd. jun. filii cap. 33. & 34.* quoniam fundamenta per dictos consilientes, doctè quidem ac elaboratè deducta, benè ponderata & discussa in congressu visa sunt concorditer minus subsistentia, praesertim ex defectu applicationis ad factum plurium conclusionum, quae in suis casibus sunt verae, sed nostro non benè adaptatae, Ideoque indies, ac frequenter sum expertus veram propositionem ab ipso professionis initio genialem, ut prorsus erroneum sit in judicando, seu consulendo ad veritatem solè consulentium auctoritati deferre, nisi examinentur eorum fundamenta, non solum quoad eorum subsistentiam in genere, sed etiam quoad applicationem ad casum particularem spectatis facti circumstantiis.

o (S) o (S) o

AE S I N A DE BERNABUCCIO

P R O

CURTIO BERNABUCCIO

C V M

FULVIA BERNABUCCIA

Responsum pro veritate.

Filii in conditione positi, quando Statuto vel conjecturaliter vocati sunt, An vocatio intelligatur ad portionem patris, non autem patris & quando ad istam etiam vocentur ex conjecturis; Et de transmissione.

S V M M A R I V M.

- 1 Acti series.
- 2 De jure novissimo equalis est successio masculorum & femininarum, agnatorum & cognatorum.
- 3 Casus, in quo intret Statutum laicale excludens feminas quamvis ageretur de successione legitimarum.
- 4 Vbi filii in conditione positi essent vocati, intret ad portionem patris non patris.
- 5 Fallit ex conjecturis.
- 6 De differentia quod filii in conditione positi censeantur vocati ex conjecturis, vel potius ex Statuto in consuetudine.
- 7 Transmissio levioribus conjecturis inducitur quam vocatio.
- 8 Appellatione cippi stante statuto excludit remanentem masculi.

D I S C. LXXVII.

Petrus Matthaeus Bernabuccius haeres inter Hypolitum & Constantinum filios cum proca, omnibusque decedentibus absque filijs masculis legitimis & naturalibus vocavit ad mortem hereditatis cippum domus, & ad aliam testamenti uxorem, unde mortuo prius Hypolito superstitebus Curtio & Fulvia, deindeque mortuo Constantino, inter istos fratrem & uxorem orta est controversia super successione, tam intestato, quam in bonis dicti testatoris, & deinde interrogatus pro veritate; Quoad bona Constantini de quibus solum erat questio, contententia tam in acquisitis ab eo, quam in legitimis detractionibus competentibus in bonis patris, dicebam casum de jure communi esse placitum in aequali utriusque successione attento jure novissimo Authenticorum, quamvis irrationabili, accepto statuto Italiae moribus ac Romanorum legibus contrario, dum imprudenter per nostros primos PP. legum Justiniani inventionem receptum fuit, quod sublata est differentia sexus, ac agnatorum & cognatorum.